

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון 531 | ח' שבט תשע"א | 13.1.11 | משוגר למנויים בלבד | kav1@bezeqint.net | www.kav-lahinuch.co.il
מו"ל ועורכת: סיגל בן ארצי | עריכה: מיכל חביב | המערכת: היסמין 1 רמת אפעל | טל. 03-6354484 | פקס. 03-6354490

הצעת החוק של "הכל חינוך" - מטילה את כל האחריות על הממשלה - פוטרת את השלטון המקומי

על פי הצעת החוק יוכלו רשויות מקומיות חזקות להוסיף ולהזרים תקציבים תוספתיים למערכות החינוך המקומיות שלהן, מה שיקשה על צמצום הפערים

פרופ' חגית מסר-ירון, מנכ"ל קרן רש"י, אלי אללוף, חברי הכנסת זבולון אורלב, זאב אלקין, איתן כבל, אלכס מילר וזאב ביילסקי, נציגי הסטודנטים ומועצת התלמידים הארצית ומנהלת תיכון היובל בהרצליה, ציפי מל. בולטים בהיעדרם נציגי המורים. על כך אמר מנכ"ל תנועת הכל חינוך, כי התנועה תפעל לצרף את ארגוני המורים לתמיכה בהצעת החוק. מטרות הצעת החוק הן; חיזוק החינוך הציבורי, צמצום פערים ומניעת אפליה במערכת החינוך, הנהגת סל חינוך אישי לכל תלמיד, תקצוב דיפרנציאלי וחיזוק מעמד המנהל והמורה. לדברי חבר הכנסת זבולון אורלב, החקיקה הקיימת בתחום החינוך היא ארכאית, ללא חזון ולא רלוונטית. לדבריו, הממשלה לא תתגייס מרצונה להעברת הצעת החוק, ולכן יפתח מסע ציבורי נרחב, שמטרתו להביא לשינוי ההכרחי. (המשך בעמ' 2)

תנועת "הכל חינוך" ערכה בראשית השבוע מסיבת עיתונאים, שבה חשפה לראשונה הצעת חוק בשם "חוק אחריות המדינה לחינוך". התנועה, שבראשה עומד התעשיין דב לאוטמן, תפעל באינטנסיביות לאישור הצעת החוק. לדברי מנכ"ל התנועה, הרב שי פירון; "בשבועות הקרובים נגיש את הצעת החוק לשולחן הכנסת. נייסד שדולה למען החינוך בכנסת, בראשות חבר הכנסת איתן כבל". לדברי ראשי הכל חינוך, המסע לגיוס דעת הקהל למען אישור הצעת החוק יהיה אינטנסיבי ויכלול את הצפת הציבור בנתונים על מצבה העגום של מערכת החינוך כיום. בגיבוש הצעת החוק שותפה "קואלציה" רחבה של אנשי עסקים, אנשי אקדמיה בולטים מתחום החינוך וחברי כנסת. כך שותפים ליוזמה איש העסקים, שלמה דברת, מנכ"ל גוגל ישראל, מאיר ברנד, חתן פרס ישראל בחינוך, פרופ' חיים אדלר, ד"ר נמרוד אלוני, ממכללת סמינר הקיבוצים, נשיאת האוניברסיטה הפתוחה,

המפמ"ר לחינוך גופני; רק לרבע מבתיה"ס בישראל יש אולמות ספורט

תוכנית לימודים מיוחדת בחינוך גופני על ידי הגננות. לדברי מפמ"ר החינוך הגופני, התוכנית אינה מקצועית, אך מאפשרת להפעיל את התלמידים מבחינה גופנית. זוכמן הוסיף, כי גם בחינוך העצמאי נעשית בימים אלו מהפכה של ממש בהעצמת מקצוע החינוך הגופני. נתונים נוספים שציין זוכמן בסקירה בפני ועדת החינוך; ב-130 חטיבות ביניים פועלות כיום כיתות ספורט, המתמחות בענף או ענפי ספורט מסוים. כיתות אלו מתוגברות על ידי משה"ח בשעות לימוד נוספות. כמו כן ב-80 תיכונים פועלות מגמות חינוך גופני ברמת חמש יחידות לימוד לברגרות. זוכמן הוסיף, כי לאחרונה הכיר הוועד הבין-אוניברסיטאי בציון הברגרות במגמת החינוך הגופני כזכאי לתוספת בונוס בקבלה לאוניברסיטאות, כמו מקצועות עיוניים אחרים. לדבריו, הכרה זו העלתה מייד את הביקוש בתיכונים נוספים לפתוח מגמות חינוך גופני, לאחר מספר שנים של ירידה במספר המגמות. מפמ"ר החינוך הגופני הסביר, כי הסיבה העיקרית לירידה במספר מגמות הספורט הייתה ביטול קורס המדריכים שנכלל בעבר בלימודי המגמה. לדבריו, ביטול הקורס נבע מכך שמינהל הספורט במשרד התרבות והספורט הציב קריטריונים נוקשים במיוחד לאישור המורים לחינוך גופני המעבירים את קורס, שהמורים, גם הוותיקים ביותר, אינם יכולים לעמוד בהם. זוכמן העריך כי נסגרו מגמות ספורט ב-40 תיכונים בגלל ביטול קורס המדריכים, שמשך תלמידים רבים למגמות.

ועדת החינוך של הכנסת ערכה לאחרונה דיון בנושא תוכניות הלימודים בחינוך הגופני במערכת החינוך. בפני הוועדה הופיע המפמ"ר לחינוך גופני, אברהם זוכמן. זוכמן סקר את מצב הוראת החינוך הגופני בחטיבות הגיל השונות, כמו גם את הקשיים ביישום תוכניות הלימודים במקצוע זה. אחד מהקשיים העיקריים שמנה זוכמן, הוא העובדה שרק בכרבע מבתיה"ס יש אולמות ספורט. זוכמן הוסיף, כי גם מצבם של האולמות הקיימים אינו שפיר. עד כה הוטלה האחריות לבינוי אולמות ספורט בבתיה"ס על הרשויות המקומיות, ולמשה"ח לא הוקצה תקציב לבנייתם. כך קרה שברשויות חזקות נבנו אולמות ספורט וברשויות חלשות, במיוחד במגזר הלא יהודי, חסרים אולמות רבים. ממש"ח נמסר לקו לחינוך, כי "בימים אלה מגבש המשרד תוכנית כוללת, בפריסה על פני מספר שנים, במטרה לצמצם את הפערים הקיימים בנושא זה. התוכנית תוגש למשרד האוצר, במטרה להשיג תקצוב מיוחד בהתאם".

קושי נוסף שמנה זוכמן בפני ועדת החינוך הוא הכיתות העמוסות. לדבריו, בחינוך הגופני קשה במיוחד למורה ללמד 40 תלמידים. לדברי זוכמן, בשלוש השנים האחרונות עשה משה"ח פעולה מבורכת, והכניס את החינוך הגופני גם בתוך ליבת תוכנית הלימודים של גני הילדים בנושא חובה. לדבריו, בכ-2,000 גנים כבר פועלים מורים מקצועיים לחינוך גופני. ביתר הגנים מועברת

הצעת החוק של "הכל חינוך" - מטילה את כל האחריות על הממשלה - פוטר את השלטון המקומי

(המשך מעמ' 1)

לדברי יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, חבר הכנסת אלכס מילר, מערכת החינוך עובדת מזה שנים רבות בשיטת "כיבוי שריפות". לדבריו, אין זה הגיוני שתקצוב המערכת תלוי ברמת הקשרים של שר חינוך זה או אחר עם ראש הממשלה. חבר הכנסת מילר הוסיף, כי חברי הכנסת שנרתמו לפעול מען אישור הצעת החוק, יעשו מאמץ מקסימאלי לגייס רוב של 61 חברי כנסת לאישור. העיקרון המרכזי של הצעת החוק הוא שהמדינה – כשהכוונה לממשלה, אחראית באופן מלא למימוש זכותו של כל תלמיד לחינוך ולמימונו. כך תהיה המדינה גם אחראית בנזיקין בפני בית המשפט בכל מקרה של הפרת החוק.

יש לציין, כי לעומת הקביעה החד משמעית בהצעת החוק לגבי חובותיה של המדינה למערכת החינוך, נזהרו מחבריה שלא לצמצם את סמכויותיהן של הרשויות המקומיות או לפגוע בכיסן. כך, למשל, הצעת החוק אינה דנה בחלוקת האחריות בין המדינה לרשויות המקומיות בנושאים של קביעת המדיניות, יישום ומימון מערכת החינוך. בדברי ההסבר להצעת החוק מוערך, כי החלוקה בין משה"ח ובין הרשויות המקומיות במימון מערכת החינוך תהיה ברמה של 25%-2%, לפי חוסנה הכלכלי של כל רשות מקומית. בדברי ההסבר גם מודגש, כי "לא יוטל מס על הרשויות המקומיות החזקות למטרת מימון החוק". במסיבת העיתונאים ציינו ראשי תנועת הכל חינוך כי הם מתואמים עם מרכז השלטון המקומי ועם קבוצת 15 הרשויות הגדולות.

הצעת החוק קובעת כי במערכת החינוך לא יופלה לרעה תלמיד, הורה או עובד חינוך מכל סיבה שהיא, למשל בשל גזעו, עדתו, הרקע חברתי או הרקע הכלכלי שלו. על פי הצעת החוק, המדינה תהיה אחראית למימון סל חינוך לתלמיד. סל החינוך יכלול את כלל שירותי החינוך שלהם זכאי התלמיד, לרבות המבנה שבו ילמד, הציוד, הבטיחות והנגישות למוסד החינוך. עוד קובעת הצעת החוק, כי כל מוסד חינוך יחויב בקבלת רישיון משה"ח. לא ייפתח מוסד חינוך ללא קבלת רישיון ממנה"ל משה"ח. אחד התנאים לקבלת הרישיון הוא, שכל עובדי ההוראה בביה"ס יהיו מורשים. מורה יועסק בבי"ס רק לאחר שהציג רישיון הוראה או היתר זמני תקף מטעם מנה"ל משה"ח.

על פי ההצעה, מוסד חינוך יקבל רישיון רק אם יקיים לפחות את תוכנית לימודי היסוד – תוכנית הכוללת את המקצועות מתמטיקה, שפת אם והשפה האנגלית. שר החינוך יוכל לשלול את רישונו של מוסד שלא יעמוד בתנאי

מינימאלי זה, שכיום חלק ממוסדות החינוך החרדיים אינם עומדים בו. מוסד חינוך שיעמוד בתנאי המינימאלי יזכה במימון של 25% מהסל לתלמיד בלבד. לשם השוואה, מוסדות החינוך החרדיים נהנים כיום ממימון של המדינה בשיעור 60% לפחות מהמימון לחינוך הציבורי. על פי הצעת החוק, מוסד חינוך שיקיים את מלוא תוכנית הלימודים של משה"ח יזכה במימון בשיעור 100% מהסל לתלמיד. למרות סעיף זה, שיעור מן הסתם את זעמם של החרדים, טען הרב פירון, כי הצעת החוק אינה כוחנית ומביאה בחשבון את כל המגזרים. מנה"ל הכל חינוך הוסיף, כי לגבי מקצועות הליבה האחרים, שעל יישומם קיימים חילוקי דעות, כמו ספרות ואזרחות, יוקצב זמן לקיום דיאלוג וכדי להגיע להסכמות. אם לא יתקבלו הסכמות, תיקבע הליבה על ידי משה"ח.

על פי הצעת החוק תינתן בסל לתלמיד העדפה מתקנת בהתאם לרקע החברתי-כלכלי שלו וינתן תקצוב גדול במידה משמעותית לתלמידים מאוכלוסיות חלשות. בנושא זה חלק חבר הכנסת זאב ביילסקי, שכיהן כראש עיריית רעננה במשך 17 שנים, מניסיונו כראש עיר מבוססת. לדבריו: "כיהנתי במקום שהעירייה יכולה להעניק משאבים כמעט בלתי מוגבלים לחינוך. כשהייתה בעיה לקבל תקציבים ממשה"ח, השלמנו את הנדרש מתקציב העירייה. כיום אני רואה כיצד רשויות מקומיות חלשות נאלצות להתבסס אך ורק על תקציבי משה"ח. זה מגדיל את את הפערים, כי דווקא אותם אנשים שצריכים במידה הרבה ביותר את ההשקעה בחינוך אינם מצליחים לקבל אותה". למרות דברים אלו, לא מונעת הצעת החוק מהרשויות המקומיות החזקות, ההורים או גורמים אחרים, להעניק למוסדות החינוך תמיכה נוספת. בהצעת החוק מצוין: "מוסד חינוך יהיה ראשי לקבל מימון נוסף לפעילותו מלבד דמי הסל המשולמים לפי פרק זה, מתרומות, מתשלומי הורים ומכספי רשויות מקומיות בסכומים, בתנאים ובמגבלות שיקבע השר". סעיף זה סותר לכאורה את המטרה של הצעת החוק לצמצם פערים במערכת החינוך. כזכור, ממצאי מחקר של בנק ישראל שהתפרסמו לאחרונה, מצביעים על התקציבים התוספתיים שמעניקות הרשויות המקומיות החזקות וההורים כסיבה העיקרית לפערים בתקצוב במערכת החינוך. על כך שהצעת החוק אינה פותרת פערים אלו אמר במסיבת העיתונאים שלמה דברת; "יש בעיה לאסור על רשות מקומית חזקה להוסיף תקצוב לחינוך. זה כמו לחסום שור בדישו".

יעוץ למורים מנהלים וועדים

הזכויות שלך צריכות בדיקה תקופתית אצל עיריית זהבי

האם הינכם מודעים לכל הזכויות להן הינכם זכאים? מה הן הזכויות המגיעות לכם ביציאה לפנסיה? לא תמיד אפשר לממש מחר את מה שמגיע לכם היום - אז למה לחכות? באווירה נינוחה

פגישה ושכרה בצידה

יעוץ מקצועי עדכני ודיסקרטי

הינכם מוזמנים:

- ליעוץ לקראת פרישה.
- ליעוץ בנושאי שנת שבתון.
- לבדיקה רגילה של רכיבי שכר וזכויות.
- ליעוץ בנושאי מחלות ו/או

עיקרי נושאי הייעוץ:

- פנסיה.
- כדאיות פרישה מעבודה.
- תכנון הקריירה.
- ייעוץ והכוונה בעזיבת מערכת החינוך.
- הדרכה וליווי במו"מ מול מעסיקים.
- פיצויי פיטורין.
- בדיקת השכר ומרכיביו.
- גמולים.

לשבתון יוצאים בראש שקט
09-9542108

■ כ-150 חברי הסתדרות המורים השתתפו בכנס ההכרזה על סיעת "נציגות חדשה לעובדי ההוראה" - כ-150 עובדי הוראה חברי הסתדרות המורים, השתתפו בשבת האחרונה באירוע ההכרזה על הקמת סיעה חדשה בהסתדרות המורים, בשם "נציגות חדשה לעובדי ההוראה", שהתקיים בראשון לציון. בראש הסיעה עומדת מזכירת סניף אשדוד של הסתדרות המורים, גילה קליין, שהכריזה לפני מספר חודשים על כוונתה להתמודד על תפקיד מזכ"ל הסתדרות המורים בבחירות הקרובות. באירוע השתתפו, בין היתר,

**באירוע השתתפו, בין היתר,
פרופ' אסתר הרצוג ממכללת
בית ברל, והמפקחת על
זכויות התלמיד במשה"ח,
טובה בן ארי.**

פרופ' אסתר הרצוג ממכללת בית ברל, והמפקחת על זכויות התלמיד במשה"ח, טובה בן ארי. בכנס הכריזה קליין על הקמת סיעה מאוחדת לכל עובדי ההוראה, שבה לא יהיה פילוג בין גננות, מורים בחינוך היסודי, בחטיבות הביניים

חדש על המדף

"חשיבה בתהליך הלמידה בעידן הידע" - מדריך להטמעת מיומנות חשיבה בהוראה

שיענו על מטרות תוכניות הלימודים השונות. במדריך מפורטות אסטרטגיות חשיבה מסדר גבוה, בליווי הסברים ודוגמאות. המדריך יצא לאור בהוצאת מעלות. כמו כן ניתן להוריד גירסה אינטרנטית של המדריך מאתר האגף לתכנון ולפיתוח תוכניות לימודים.

בשנת 2007 הכריזו שרת החינוך לשעבר, יולי תמיר, ויו"ר המזכירות הפדגוגית באותה עת, פרופ' ענת זוהר, על תוכנית "האופק הפדגוגי". דובר על רפורמה של ממש בהוראה-למידה במערכת החינוך - מעבר מתהליך ששיקרו העברת מידע לתלמידים לתהליך של הקניית כלים לפיתוח חשיבה מסדר גבוה. הרפורמה, שאמורה הייתה להתקיים בתוך חמש שנים ובתקציב של כ-500 מיליון ש"ח, בוששה לבוא. גם הניסיונות שנעשו להטמיע מיומנויות של פיתוח חשיבה בהוראה-למידה לא תמיד הצליחו, בעיקר בגלל ההתנגדות של המורים. כך, למשל, הניסיון לשלב מיומנויות אלו ביחידה הלימוד בספרות אנגלית לבגרות, שיזמה המפמ"רית לאנגלית, ג'ודי שטיינר. (ראה כתבה בגיליון 521 של קו לחינוך). משה"ח ממשיך לפעול לשילוב פיתוח החשיבה בתחומי הידע השונים, אם כי במימדים מצומצמים ממה שתוכנן בתוכנית האופק הפדגוגי.

לאחרונה הוציא לאור האגף לתכנון ופיתוח תוכניות לימודים במשרד מדריך המיועד למורים בכל חטיבות הגיל, בשם "חשיבה בתהליך הלמידה בעידן הידע". למדריך שני חלקים; החלק הראשון עוסק באסטרטגיות חשיבה מסדר גבוה והחלק השני - בפיתוח כישורים מידעניים בסביבה עתירת מידע. מטרת המדריך היא לסייע בידי המורים להפוך את פיתוח החשיבה למטרת הוראה מודעת ומפורשת כחלק מהוראת התכנים של מקצועות הלימוד. לדברי ממלאת מקום מנהלת האגף לתכנון ולפיתוח תוכניות לימודים במשה"ח, ד"ר צופיה יועד, שימוש נבון במדריך עשוי לסייע לאנשי חינוך לתכנן באופן שיטתי ומסודר את פיתוח החשיבה של הלומדים ואת כישוריהם המידעניים. במדריך מוצע, כי את אסטרטגיות החשיבה, כמו גם את הכישורים המידעניים של התלמידים, יפתחו המורים במשולב עם הוראת המקצועות השונים. זאת כיוון שרק בדרך זו יכולה להיעשות הטמעה טובה בין רמות החשיבה המצופות, לבין ההבנה וההעמקה בתחומי התוכן והדעת. המדריך מהווה מסמך משלים לתוכניות הלימודים. המדריך מדגים למורים כיצד ניתן לפתח מטלות חשיבה בשיעור,

התאגדות המנהלים של בתי הספר העל-יסודיים בישראל
הפועלים בשיתוף עם
ארגון המורים העל-יסודיים

כנס שנתי התאגדות המנהלים הרפורמה "עוז לתמורה"

הכנס יתקיים ביום רביעי כ"א שבט תשע"א 26.1.2011
במלון דן פנורמה, רח' קויפמן יחזקאל 10 תל-אביב-יפו.

סדר היום

10:00 - 09:00 רישום וקליטת המשתתפים.

10:30 - 10:00 דברי פתיחה

יו"ר התאגדות המנהלים - ד"ר אריה לוקר.

12:30 - 10:30 יו"ר ארגון המורים - מר רן ארז.

דיון בנושא "עוז לתמורה"

מבנה שכר המנהל ב"עוז לתמורה"

14:00 - 12:30 מפגש עם בעלי תפקידים במשרד החינוך.

גב' מיכל כהן - סמנכ"לית בכירה ומנהלת המינהל הפדגוגי.

גב' יפה פס - מנהלת האגף לחינוך העל-יסודי.

14:00 ארוחת צהריים

16:30 - 14:45 מר דודו הלוי - מנהל אגף הבחינות.

ד"ר צבי צמרת - יו"ר המזכירות הפדגוגית.

■ חשיבות המפגש - התארגנות לקראת השינויים בשנה"ל תשע"ב.

■ מפגש עם בעלי תפקידים מרכזיים במשרד החינוך.

■ אנו נאפשר למשתתפים להציג שאלות לדיון לדוברים.

להרשמה, טל: 050-4680208

לבית אקשטיין, לאנשים מיוחדים דרושים/ות

1. למנהלת אזור מרכז-דרום לבי"ס בגבעתיים ובראשון לציון

עוזרי הוראה

5 ימי עבודה, בין השעות 8:00-13:30
יתרון לבעלי ניסיון קודם בהוראה/ הדרכת ילדים ונוער

מורה למתמטיקה

חובה תעודת הוראה במתמטיקה וניסיון בהגשה לבגרות
משרה חלקית, בין 10 ל-20 שעות שבועיות

** למשרות אלו נא לשלוח קו"ח למייל: jobst@b-e.org.il

2. למנהלת אזור צפון

לבית ספר בקיבוץ גן שמואל (ליד חדרה)

מורה להיסטוריה

חובה תעודת הוראה בהיסטוריה וניסיון בהגשה לבגרות.

מחנכת

חובה תעודת הוראה ותואר (עדיפות בחנ"מ)
וניסיון קודם בחינוך כיתת חטיבה או תיכון

מחנכת לבית ספר בשדות ים

חובה תעודת הוראה ותואר (עדיפות בחנ"מ)
ניסיון קודם בחינוך כיתת יסודי/ חטיבה

** למשרות אלו נא לשלוח קו"ח למייל jobsn@b-e.org.il

3. למנהלת אזור שרון

דרושים מנהלי שכבה לאזור השרון והמרכז

תעודת הוראה ותואר (עדיפות מהחנ"מ)
ניסיון קודם של 3 שנים לפחות בחינוך כיתה, עדיפות
לניסיון ריכוזי קודם.

מחנכת כיתה לאזור השרון והמרכז

חובה תעודת הוראה וניסיון בחינוך כיתה (עדיפות לחנ"מ)

** קורות חיים לשלוח למייל: jobsh@b-e.org.il

■ בבתי"ס היסודיים באריאל; תוכנית "זוזו" – מפעילים את הגוף" – בבתי"ס היסודיים באריאל מופעלת השנה תוכנית חינוך גופני בשם "זוזו" – מפעילים את הגוף". מדובר בתוכנית חדשה של התאחדות הספורט, משה"ח, משרד התרבות והספורט ו"אתנה" – המועצה הציבורית לקידום נשים בספורט. במסגרת התוכנית מתקיימות בבתי"ס מגוון פעילויות לקידום המודעות לפעילות גופנית בקרב התלמידים. כך, למשל, נערכו לאחרונה ימי חוויה לתלמידי כיתות ה'–ו' בבתי"ס. לקראת הפעילות הוקמו בבתי"ס מתחמי משחקים מתנפחים ותחנות באנג'י, מסלול אתגרי, מתחם ל"משחקי רחוב של פעם", כמו "קלאס" ו"שלושה מקלות" ועוד. בנוסף, חולקו בבתי"ס כרזות ומדבקות המעודדות את התלמידים לערוך פעילות גופנית. במסגרת התוכנית התווספה שעת חינוך גופני למערכת השעות של התלמידים. כמו כן ייערכו בבתי"ס ימי ספורט וימי הפנינג של משחקי רחוב. עיריית אריאל החליטה להרחיב את התוכנית והוסיפה למערכת השעות בבתי"ס היסודיים גם חוגי ספורט לבחירת התלמידים, כמו כדורעף, כדורסל, כדורגל, קפוארה, התעמלות אומנותית וקרב מגע.

■ במועצה האזורית חבל מודיעין; מערכת עת הדעת תרמה לשיפור בהישיג התלמידים – מערכת הלמידה המתוקשבת "עת הדעת" מופעלת מתחילת שנת הלימודים בכיתות ד' ו-ה' בארבעה בתי"ס יסודיים במועצה האזורית חבל מודיעין. ציוני התלמידים בארבעת המקצועות הנלמדים באמצעות המערכת, מתמטיקה, מדעים, עברית ואנגלית, נאספו לאחרונה על ידי אגף החינוך במועצה. מהציונים עולה, כי כבר כעת חל שיפור ניכר בהישיג התלמידים בארבעת תחומי הדעת. תוכנית עת הדעת מוענקת חנים לבתי"ס בישראל, אולם הפעלתה מצריכה רכישת מחשבים ניידים לתלמידים. מהמועצה האזורית נמסר, כי המועצה השקיעה כשני מיליון ש"ח ברכישת מחשבים ניידים לתלמידים ולמורים. במסגרת יישום התוכנית קיבל כל תלמיד מחשב נייד. כמו כן הוכשרו בבתי"ס מורות המשמשות כמרכזות התוכנית בכל אחד מתחומי הדעת, ומסייעות למורות האחרות בהטמעתה. מועצת חבל מודיעין מתכוונת להפעיל את מערכת עת הדעת בשנת הלימודים הבאה גם בכיתות ו'.

■ בביה"ס הרב תחומי בנהריה; ייפתח מסלול שוחרות חיל האוויר – בביה"ס הרב תחומי שחקים בנהריה, מקבוצת עמל, ייפתח בשנת הלימודים הבאה מסלול שוחרות של חיל האוויר. המסלול מיועד לבוגרי כיתות ח' ו-ט' מנהריה והסביבה. בשבוע הבא יתקיים בביה"ס יום פתוח, שבו יוצג המסלול החדש לתלמידים ולהורים על ידי הנהלת ביה"ס ונציגי חיל האוויר. התלמידים שילמדו במסלול השוחרות ילוו על ידי מדריכים לתמיכה חברתית וחונכים לתמיכה לימודית במתמטיקה, אנגלית ולשון. כמו כן יזכו התלמידים בסיוע למימון היציאה במשלחת לפולין והטבות נוספות. בוגרי המסלול ישולבו בתקופת השירות הצבאי במערך הטכנולוגי של חיל האוויר.

■ תלמידי כיתה ה' לומדים בגיאוגרפיה על מפות עתיקות – במסגרת שיעורי הגיאוגרפיה בבי"ס ניצנים בשוהם, לומדים תלמידי כיתה ה'–1 על מפות עתיקות ומשווים אותם למפות בנות ימינו. הלמידה מתקיימת כחלק מיוזמה בשם "הורה מעשיר". במסגרת היוזמה הביא

הלמידה מתקיימת כחלק מיוזמה בשם "הורה מעשיר".

לכיתה אחד ההורים העתיקי מפות עתיקות, לימד את התלמידים על ההיסטוריה שלהן, וסיפר על הספרייה הלאומית בירושלים ו"אוצרותיה". תוכנית הורה מעשיר מתקיימת בביה"ס מזה מספר שנים. במסגרת התוכנית מלמדים הורים של תלמידים מביה"ס שיעורים בנושאים שונים מתחום הידע שלהם.

■ **משלחת תלמידים רב תרבותית לפולין** – בשבוע שעבר שבה לארץ משלחת תלמידים מפולין, מבתיה"ס של קבוצת עמל. מעמל נמסר, כי השנה הייתה המשלחת רב תרבותית במיוחד והשתתפו בה 207 תלמידים יהודים, דרוזים, בדואים ותלמידים מקהילת השחורים העבריים בדימונה. במשלחת השתתפו נציגים מבתיה"ס; מח"ט טבריה, מח"ט שפרעם, מח"ט חדרה, מח"ט אשדוד ובתיה"ס הרב תחומיים באופקים, דימונה, קריית מלאכי, כסייפה ואלנג'ח. למימון הוצאות המסע סייעו משה"ח וקבוצת עמל.

במכתב לחברי המשלחת לפני נסיעתם, ציין מנכ"ל קבוצת עמל, שמעון כהן, בין היתר; "אתה וכל חבריך וחברותיך שתצאו למסע הזה תהוו חלק מפאזל אנושי, ישראלי ורב תרבותי, שיעסוק בערך האדם ומנגד – בקונפליקט שנוצר כשערכים אלו נתקלים בתהומות של שנאה בלתי אנושית".

■ **ביה"ס יזם פאנל מומחים שעסק בחלקם של התלמידים בשיקום הכרמל** – סניף מטו"ס – מדע, טבע וסביבה, בביה"ס הריאלי בחיפה, יזם לאחרונה פאנל מומחים בנושא "החינוך כמשאב להשבת הירוק להר". הדיון עסק בשריפה הגדולה בכרמל, ובהשפעתה ארוכת הטווח על החי והצומח באזור.

משתתפי הפאנל הדגישו, כי יש לחזק את שיתוף הפעולה בין ביה"ס הריאלי לגופים העוסקים בשיקום הכרמל ולהיעזר בתלמידים בתהליך השיקום.

כמו כן עסק הדיון בתפקיד ביה"ס בתהליך השיקום הממושך של הכרמל. משתתפי הפאנל הדגישו, כי יש לחזק את שיתוף הפעולה בין ביה"ס הריאלי לגופים העוסקים בשיקום הכרמל ולהיעזר בתלמידים בתהליך השיקום. כמו כן ציינו הדוברים, כי יש לעודד את התלמידים הבוגרים להמשיך להתנדב למערך הכבאות.

בפאנל השתתפו ד"ר לאה ויטנברג, מהחוג לגיאוגרפיה ולימודי הסביבה באוניברסיטת חיפה, קצין ההדרכה והדובר של שירותי הכבאות בחיפה, רשף חזי לוי, נציגים מרשות הטבע והגנים וחיל האוויר, מרכז המדעים והטבע בביה"ס, אוראל נאמן, ומוביל מרכז החי בביה"ס, אורי חץ.

לדברי מנהל ביה"ס, שאול עקביה; "לבתיה"ס יש תפקיד מרכזי בחינוך לשמירת הטבע ולאחריות אישית לשמירה על המאזן האקולוגי".

■ **בקריית גת; מוקמות קבוצות מנהיגות בכל חטיבות הגיל** – המכללה לאיכות השלטון פועלת מתחילת שנת הלימודים הנוכחית בכל חטיבות הגיל בבתי"ס ובחינוך הבלתי פורמאלי בקריית גת. הפעילות מתקיימת בשיתוף עם העירייה, בתיה"ס, המתנ"ס העירוני ומרכז תנופה לצעירים. במסגרת הפעילות מוקמות מגוון קבוצות מנהיגות צעירה חדשות ומועצמות קבוצות מנהיגות קיימות. מטרת הפעילות היא להטמיע את ערכי הדמוקרטיה בקרב בני הנוער, ולהצמיח בעיר מנהיגות צעירה יוזמת, אתית ובעלת חזון למעורבות בקהילה. במסגרת הפעילות משתתפים בני הנוער בקורס של המכללה העוסק בנושאים; יזמות חברתית, מנהיגות, אתיקה ואיכות השלטון. במהלך הקורס יבקרו כל קבוצות המנהיגות בכנסת, במטרה להכיר מקרוב את עבודתה. התובנות מהביקורים יתורגמו לתוכניות עבודה בבתי"ס ובקהילה. קבוצת המד"צים וחברי מועצת הנוער העירונית כבר ביקרו בכנסת.

במסגרת הפרויקט הוקמה קבוצת מנהיגות חדשה בשם "קפה אתיקה". חברי הקבוצה משתתפים בימים אלו בקורס של המכללה לאיכות השלטון. בהמשך תפעיל הקבוצה בית קפה לבני הנוער בקריית גת, שייקרא "קפה אתיקה". בית הקפה יארח אישים חשובים, המהווים דוגמה למנהיגות ראויה ואתית, במטרה לעודד בקרב בני הנוער שיח ערכי. כמו כן יוקם בקרוב "פרלמנט הילדים", שיוביל חיבור של אמנת ילדים עירונית. בהמשך השנה תחבר מועצת הנוער העירונית קוד אתי, בשיתוף עם מועצות התלמידים בחטיבות העליונות, ויוכשרו בתיכון גרוס ובתיכון מאיר כתבי אינטרנט.

■ **בפתח תקווה; קבוצת תלמידים משיבת אמי"ת זכתה בפרס גליקמן** – קבוצת תלמידים משיבת אמי"ת כפר גנים בפתח תקווה זכתה בשבוע שעבר בפרס גליקמן לאיכות ומצוינות. את הפרס מעניקים אש"ל – האגודה לפיתוח שירותים למען הזקן, ומשרד הבריאות. הפרס, הנחשב ליוקרתי ומוענק בדרך כלל לארגונים, הוענק לתלמידים על התנדבותם בבית החולים הגריאטרי ארבל. הנהלת בית החולים היא שהמליצה על המתנדבים הצעירים לפרס.

מרשת אמי"ת נמסר, כי בשבע השנים האחרונות מגיעים מדי שבת תלמידים מביה"ס בהתנדבות לבית החולים ומקיימים בו

הפרס, הנחשב ליוקרתי, מוענק בדרך כלל לארגונים, הוענק לתלמידים על התנדבותם בבית החולים הגריאטרי ארבל.

תפילת שבת עם המטופלים. בני הנוער מגיעים לבית החולים השכם בבוקר, מורידים את הקשישים מהמחלקות לבית הכנסת של בית החולים לתפילה ולאחר מכן עורכים איתם קידוש. עוד נמסר, כי במהלך השנים הפכה ההתנדבות בבית החולים למסורת בית ספרית, "העוברת בירושה" מהשכבות הבוגרות לשכבות הצעירות יותר. כמו כן נוצר קשר הדוק בין הנערים לבין הקשישים, שמצפים מאוד למפגשי השבת. התלמידים גם מקפידים לבקר את הקשישים בחגים ומועדים. כך, למשל, ערכו התלמידים בשמחת תורה הקפות בבית הכנסת של בית החולים, ורקדו עם ספר התורה במחלקות. בחנוכה הדליקו התלמידים נרות חנוכה בכל המחלקות ושרו עם הקשישים שירי חנוכה.

כדאי לדעת

■ **קרן אהבה – למען ילדי בית איזי שפירא** – בית איזי שפירא פועל החל משנת 1980 למען שינוי באיכות חייהם של אנשים עם מוגבלויות באמצעות שירותי חינוך, טיפול, מחקר וקידום שינוי חברתי ומודעות. קרן אהבה למען ילדי בית איזי שפירא הינה חברה למתנות וחבילות שי, הפועלת מזה 20 שנה. כל הכנסותיה של קרן אהבה הן לרווחת אלפי ילדים ובוגרים המשתמשים בשירותי בית איזי שפירא. לפרטים נוספים; טל' 09-7701222

מחוז צפון

■ השכילו לייצר – מנהלת מחוז צפון, ד"ר אורנה שמחון, ביקרה בשבוע שעבר במוסדות חינוך בחצור הגלילית. בביקור השתתפו גם מחמ"ד המחוז, חיים גבאי, ומפקחי היישוב. מנהלת המחוז ביקרה בקריות החינוך של רשת אורט ורשת אמי"ת ובשני גני ילדים, והשתתפה בטקס חנוכת המרכז לגיל הרך ביישוב. המרכז הוקם במימון מגבית קנדה, קרן רש"י, הסוכנות היהודית ותורמים פרטיים מחו"ל, בהשקעה של כ-5 מיליון ש"ח.

במהלך הביקור אמרה ד"ר שמחון, כי המחוז יסייע לשיפור ההישגים במערכת החינוך בחצור הגלילית במירב המשאבים והכלים העומדים לרשותו ובלוח הזמנים הקצר ביותר האפשרי. כמו כן תשולב חצור הגלילית בתוכנית התקשוב להתאמת מערכת החינוך למאה ה-21. ד"ר שמחון ציינה, כי ראשי המועצה המקומית וראשי מערכת החינוך בחצור הגלילית השכילו לייצר תרבות ארגונית השואפת למצוינות בחינוך. עוד ציינה ד"ר שמחון, כי במערכת

במהלך הביקור אמרה ד"ר שמחון, כי המחוז יסייע לשיפור ההישגים במערכת החינוך בחצור הגלילית במירב המשאבים והכלים העומדים לרשותו.

החינוך בחצור הגלילית קיים שילוב ייחודי ומוצלח של אוכלוסיות תלמידים מגוונות – עולים חדשים וילידי הארץ, חילונים, דתיים וחרדים.

במערכת החינוך בחצור הגלילית לומדים כ-3,000 תלמידים, בגילאי גני טרום חובה ועד י"ב. ביישוב פועלים 23 גני ילדים, חמישה בתי"ס יסודיים וארבעה בתי"ס על יסודיים.

מחוז חיפה

■ מורים בגמלאות – עיריית חיפה החלה בימים אלו בגיוס מורים גמלאים להתנדבות בתוכנית בשם "שילובים". במסגרת התוכנית יעניקו הגמלאים שיעורי תגבור פרטיים לתלמידים יוצאי אתיופיה בבתי"ס בעיר. מטרת התוכנית היא לסייע לתלמידים לשפר את הישגיהם בלימודים ולהשתלב בחברה. התוכנית מופעלת בחיפה זו השנה החמישית, באמצעות שותפות חיפה-בוסטון – פרויקט משותף של העירייה והקהילה היהודית בבוסטון, שמטרתו לסייע לשכבות החלשות בעיר.

מחוז מרכז

■ מפעל חיים – מחוז מרכז פרסם לאחרונה את שמות מוסדות החינוך הזוכים בפרסי החינוך המחוזיים בתש"ע. בפרס זכו בתי"ס היסודיים; שדות איילון במועצה האזורית גזר, ניצנים בתל מונד, בן גוריון בגן יבנה, ראשונים בנס ציונה, הראל בלוד, ממלכתי-דתי מורשת זבולון בגבעת שמואל, בית יצחק במועצה האזורית עמק חפר ואלגאזלי בכפר קאסם. כמו כן זכו בפרס; חטיבות הביניים אלסאלם בטייבה ורבי בראשון לציון, תיכון ממלכתי-דתי מקיף אמי"ת ברחובות, ביה"ס לחינוך מיוחד מישרים במועצה האזורית חבל מודיעין וגני הילדים – אירוס באבן יהודה, חנינית בכפר סבא, אלמרח בקלנסווה וסנאי בפתח תקווה. בפרס על מפעל חיים זכתה מנהלת ביה"ס היסודי "חדשני אופק" בבני עייש, מיקי מאור. מאור משמשת כמנהלת ביה"ס מזה 15 שנים. הפרס מוענק למאור על הצעת ביה"ס לאקלים חינוכי מיטבי, הנהגת אורח חיים של צמיחה מקצועית בקרב המורים, טיפול פרטני בתלמידים הנמצאים בסיכון ובניית כלים למשוב בית ספרי.

מחוז תל אביב

■ הרצל הזהב – פסטיבל הרצליה לסרטי נוער "הרצל הזהב" יתקיים ב-19.1.2011, בהיכל

לאומניות הבמה בעיר. הפסטיבל יעסוק בנושא "מציאות ואגדה", לציון יום הולדתו ה-150 של בנימין זאב הרצל. במסגרת הפסטיבל מוצגים סרטים שיצרו תלמידים, מתקיימים דיונים בתכני הסרטים וסדנאות מעשיות בהשתתפות אנשי קולנוע וטלוויזיה ידועים. בין הסדנאות – מפגש עם יוצרי סדרת הטלוויזיה "מחוברים", דורון צברי ורם לנדס. במסגרת הפסטיבל גם יוענקו פרסים לסרטי תלמידים מצטיינים מטעם הפיקוח על חוק זכויות התלמיד במשה"ח וסינמטק הרצליה. הפסטיבל מופק על ידי מינהל חברה ונוער במחוז תל אביב ועיריית הרצליה.

מחוז דרום

■ "הרים את הכפפה" – שר החינוך, גדעון סער, אישר בשבוע שעבר תקציב מיוחד, בסך שמונה מיליון ש"ח, לחיזוק בתי"ס באילת מפני רעידות אדמה. על כך נמסר מעיריית אילת. עוד נמסר, כי התקציב אושר בעקבות סקר בטיחות של מבני בתי"ס בעיר, שבוצע על ידי משרד התשתיות. חיזוק המבנים יבוצע בבתי"ס השוכנים במבנים ישנים; אלמוג, עציון גבר, ימין הרצוג, יעלים, אופיר, אורים, תיכון גולדווטר והאולפנה. מעיריית אילת נמסר, כי מזה זמן רב שהעירייה מבקשת ממשלה"ח להקצות תקציב מיוחד לחיזוק מבני מוסדות החינוך, ורק עתה "הרים את הכפפה" שר החינוך הנוכחי ואישר את התקציב.

■ צו ראשון שכבתי – בחודש מרס הקרוב יתייצבו כל תלמידי שכבת י"א בתיכון מקיף ו' באשדוד בלשכת הגיוס האזורית בבאר שבע ל"צו ראשון שכבתי". את התלמידים ילוו רכזת ויועצת השכבה והצוות החינוכי. מטרת הפרויקט היא להקל על בני הנוער את תהליך הגיוס ולעלות את המוטיבציה שלהם לשרת שירות משמעותי. לקראת האירוע התקיים לאחרונה בביה"ס ערב חגיגי בהשתתפות תלמידי השכבה, הורי התלמידים, צוות ביה"ס ונציגי צה"ל. במהלך הערב הציגה מפקדת לשכת הגיוס בבאר שבע, סא"ל ענת אלון, את תהליך ההתייצבות לצו הראשון.

The Young Scientist Ltd.

המדען הצעיר בע"מ

חוגי מדע וטכנולוגיה חווייתיים במחירים אטרקטיביים לבתי ספר יסודיים וחטיבות ביניים – כיתות א'-ח' חברת המדען הצעיר בע"מ (מאז 1981) שמחה לבשר על ליני חדש של קורסים שנתיים מובנים בשיטת "עשה זאת בעצמך".

הקורס השנתי כולל:

- תקליטור הדרכה מלא למורה
- 26 מערכי שיעור מובנים ומפורטים*
- ערכות מדעיות לבנייה פרטניות – כל תלמיד יוצר לעצמו "מיני מעבדה אישית"
- ליווי מקצועי

*ניתן לצפות בשיעור לדוגמא באתר המדען הצעיר

חפשו אותנו בגוגל או בכתובת YoungScientist.co.il לפרטים: ד"ר עקיבא יוסלס – מנכ"ל המדען הצעיר Philip18@bezeqint.net / 02-5353991